

THE COUNTRY SHUL

FAMILY · GROWTH · TRADITION

מרכז חדש לישראלים בצפון טורונטו

● SCHEDULE ●

הדלקת נרות	4:26 PM
מנחה - קבלת שבת	4:15 PM
שחרית	9:30 AM
קידוש אחרי מוסף	
מנחה	4:00 PM
צאת השבת	5:34 PM

שבת מברכים

אל תשכחו:

1) רצה 2) יעלה ויבא 3) על הניסים

4:26 PM	Candle Lighting
4:15 PM	Mincha & Kabbalat Shabbat
9:30 AM	Morning Services
	Kiddush after Mussaf
4:00 PM	Mincha
5:34 PM	Shabbat Ends

SHABBAT MEVARCHIM

Don't forget

1) Retsey 2) Yaaleh Veyavo 3) Al Hanisim

SHINNING OUR LIGHT TO ALL!

As we gather with our friends and family, we are reminded that the strength of the Jewish people is our unity!

United we were against the Yevanim, and united we are to celebrate!

We remember that even though we get squeezed in life, the 'oil' that comes out is our faith!

May Hashem bless us this year to see the light in our nights, AMEN!

Rabbi MG

AMAZING CHANUKAH PARTY!

This past Thursday night, we had a fantastic time with over 100 Israelis for a Chanukah party.

Thank you to all those who came! We look forward to doing more together! Keep sharing your light!

Get in touch with Rabbi MG by email at rabbimg@countryshul.org

THE COUNTRY SHUL

9225 Bathurst St Richmond Hill, ON

סור מרע או עשה טוב לימוד מחג החנוכה

חנוכה תשפ"ג

יהודי נידון למוות במשטר הטרור של סטאלין ועמד להיות מוצא להורג על ידי כיתת יורים. "מה בקשתך האחרונה?", שאל הקצין האחראי.

"אני מבקש שאחרי ההוצאה להורג, תשרפו את גופתי ותפזרו את האפר עלק קברו של סטאלין"

"זה בלתי אפשרי, השיב הקצין, סטאלין הדגול עוד חי". – בסדר, אומר היהודי, אני אחכה".

ביהדות אין סבלנות. התורה היהודית לא בנויה על הדרגתיות וכניסה לעניינים צעד אחר צעד, אלא על קפיצה מהירה למים והתחייבות בכל המצוות בבת אחת.

נער בר מצווה מתחייב מיד בכל תרי"ג המצוות, וכך בכל מצוה ומצווה בפני עצמה, הקיום צריך להיות שלם בכל הפרטים.

רק מצווה אחת יצאה מהכלל:

הדלקת נרות חנוכה

כאן נכנסים לעניין לאט-לאט ולוקח שמונה ימים עד שמשלימים את המצווה. ביום הראשון מדליקים נר אחד, ביום השני שני נרות ורק ביום השמיני מדליקים את כל החנוכייה. וכאן עולה שאלה פשוטה: למה החנוכייה דולקת לאט לאט? הרי נרות החנוכה נועדו להזכיר את נס פך השמן הקטן שהספיק להדלקת נרות המקדש במשך שמונה ימים ושם הרי הדליקו מדי ערב את כל שבע הנרות במנורת המקדש?

למה הדבר דומה: נתאר אדם שנכנס לבית הכנסת בחג הסוכות עם אתרוג בלבד. למחרת הוא הוסיף לולב, ביום השלישי הוסיף הדס וביום הרביעי הביא את כל ארבעת המינים. לפליאת החברים הסביר כי הוא נוהג "כשיטת בית הלל בחנוכה ונוטל את המינים בסדר של "מוסיף והולך"...

הגמרא במסכת שבת (דף כא עמוד ב) כותב: תנו רבנן מצות חנוכה נר איש וביתו, והמהדרין נר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין – בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמונה, מכאן ואילך פוחת והולך. ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

רבה של לבוב הרב יהושע פלק (1756) מחבר ספר "פני יהושע" שואל:

מדוע שלא יחלקו בית שמאי ובית הלל או אחד אחד כל יום או שמונה שמונה כל יום מה זה הדבר שכל יום עולים או יורדים בעוד נר.

מעניין לציין כי השאלה הזו התעוררה בעוצמה על ידי אדם גוי: חנוכה תשל"ט (1978) היה פורץ-דרך מבחינת פרסום הנס להמונים. באותה עת היו דיונים בבית המשפט בארה"ב האם אפשר להדליק נרות חנוכה ברחובה של עיר לכאורה יש בעיתיות של סמלים דתיים. נפסק בבית המשפט שיש לאפשר פולחן דתי גם ברחובה של עיר.

נשיא ארצות הברית, ג'ימי קרטר, ירד את מדרגות הבית הלבן ויצא להדליק את מנורת החנוכה הגדולה שהעמידו שלוחי חב"ד במדשאות הבית הלבן. הנשיא טיפס על המנוף ביחד עם השליח הרב אברהם שם טוב, הדליק את השמש והשליח בירך והדליק את הנרות...

היה זה ליל רביעי של חנוכה, הרב הדליק ארבע נרות והמנוף החל לרדת בחזרה. אך הנשיא קרא לעצור את המנוף. "הדלקנו רק ארבע נרות, חצי מנורה עוד חשוכה". הרב הסביר כי המנהג הוא להוסיף מדי ערב, אך הנשיא התעקש. "אני מבקש שתדליקו את כל הנרות". יודעי דבר הסבירו כי הנשיא היה טרוד עמוקות בעניינים שונים ומצא סימן-רע בכך שחצי מנורה נשארת חשוכה.

שאלת הנשיא מצויינת מדוע חלק מהמנורה חשוכה במשך רוב ימי החנוכה?

אכן דעת בית שמאי היא הפוכה בדיוק. לדעתם נכון לפתוח עם עוצמת אש מלאה ולהדליק ביום הראשון את כל שמונה הנרות – ומה אחר כך? כאן מגיעה עמדה הרבה יותר תמוהה: "פוחת והולך". עלינו להפחית את עוצמת האור, להתחיל עם שמונה ולסיים עם אחד.

וכמובן, הגישה הזו לא פחות תמוהה: ראשית, הרי הנס בבית המקדש גדל מיום ליום? בכל יום בו השמן לא נגמר, הנס הלך והתפשט והיכה גלים בכל ארץ ישראל? ובכלל תמוה מאוד: האם יהודי יורד?! האם מותר להסתפק היום בחצי ממה שעשינו אתמול?! הרי הכלל הגדול במצוות הוא "מעלין בקודש ואין מורידין"??

חנוכה הוא מועד די משונה. נראה כאילו אנחנו מתעסקים בפרטים ולא בעיקר. במקום לעסוק בעובדה שעם ישראל ניצל מכליה חס ושלום והחשמונאים זכו לניצחון צבאי שלמעלה מדרך הטבע, אנו מקדשים פרק קטן מכל הסיפור – **נס פך השמן הקטן** – ועליו חוגגים את החג.

הבה ניזכר באירועי התקופה: הסיפור מתרחש לפני כ-2200 שנה. האזור היה רדוף מלחמות והשטח של ארץ ישראל עבר מיד ליד. המלך אנטיוכוס הרביעי שישב בסוריה כבש את השטח בין סוריה למצרים ובכלל זה את ארץ ישראל.

כדי לבסס את שלטונו הרעוע ולדחות את האפשרות למרד מחודש, הכריז המלך על החלת תרבות יוונית אחת ויחידה בכל שטחי מלכותו. היה זה סוג של 'קומוניזם קדום' בו המלכות דגלה בתרבות שווה לכולם ואיסור לקיים חיי דת אחרים ואמונות זרות.

מגילת אנטיוכוס (נכתבה בידי בני החשמונאים או בידי בית הלל ובית שמאי): ויאמר לשריו הלא ידעתם כי יש עם היהודים אשר בירושלים בינינו, לאלהינו אינם מקריבים ודתנו אינם עושים ... וגם מייחלים ליום שברון המלכים והשלטונים ואומרים מתי ימלוך עלינו מלכנו ... עתה בואו ונעלה עליהם ונבטל מהם הברית אשר כורת להם: שבת, ראש חודש ומילה.

כמובן, המלך כיוון חיציים אל בית המקדש בירושלים, המעוז הרוחני של עם ישראל. אנטיוכוס הדיח את הכהן הגדול ומינה במקומו איש מתייוון בשם "מנלאוס". האיש בזז את כלי המקדש ואוצרותיו והעבירם למלך וכן הנהיג עבודת אלילים תמורת עבודת הקרבנות. הרדיפה כנגד שומרי המצוות הייתה נוראה ומאותה תקופה זכור במיוחד הסיפור הנורא של "חנה ושבעת בניה".

מול האימפריה האדירה, קמה משפחה אמיצה במטרה לסלק את השלטון היווני מהארץ. החשמונאים נקטו באסטרטגיה של מלחמת גרילה זעירה, קבוצות קטנות של לוחמים הגיחו מתוך הרי יהודה וטבחו ביוונים. אחרי ארבע שנות לחימה עיקשת התרחש הנס והצבא היווני נשבר ונסוג מהארץ.

הכוהנים החשמונאים נכנסו בהתלהבות לבית המקדש, אך גילו מקום שומם וחרב. מזבח הזהב נלקח וגם מנורת הזהב לא הייתה, לא היה להם עושר וזהב והם נאלצו להקים מנורת ברזל פשוטה. הכוהנים חיפשו שמן טהור להדליק את המנורה, אך לא מצאו אלא פך אחד קטן שדלק שמונה ימים.

וכאן, אנו מגלים דבר תמוה ביותר: במקום להניח את הדגש על נסי הניצחון הצבאי שנמשכו שנים ארוכות ובו גברו מעטים על רבים, מתמקדים בפרט אחד וזעיר – נס פך השמן. מדוע?

יתירה מכך: הרי כך המנהג בחגי ההצלה האחרים של עם ישראל, חנוכה ופסח, שם שמים בהחלט את כל הדגש על הצלת חייו הפיזיים? בפסח קוראים בארוכה את ההגדה וכן בפורים קוראים את המגילה המספרים על נס ההצלה מידי הגויים. וכן בהתאם לכך מקיימים בפורים ופסח סעודה גדולה כדי להדגיש את נס הצלת הגוף, ואילו בחנוכה אין לא מגילה ולא סעודה

וכך מובא בספר פרי חדש

פרי חדש אורח חיים תער: אין סברא ... שעיקר יום הניצחון שנחו מאויביהם ... לא יקבעוהו לדורות

פרעה ביקש להרוג את הזכרים, המן ביקש להשמיד את כולם, הבבלים חרבו את ירושלים, ואילו היוונים אהבו אותנו מאוד. הם אפילו פיתחו ובנו את ירושלים וקראו לה אנטיוכיה. אך היוונים ביקשו להרוג את היהדות. הם נאבקו "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך".

וזה מה שהופך את המאבק של החשמונאים להרואי כל-כך. זאת הייתה המלחמה היחידה בהיסטוריה, עד היום הזה, שפרצה עבור חופש דת. מעולם לא יצאו אנשים למלחמת חיים ומוות כנגד שלטון שאפשר לחיות אך לא העניק חופש רוח.

ולכן קבעו חז"ל את ימי החנוכה בעניין של נס פך השמן, "בר מצווה ותורה אור", משום שזה הסיפור של החג הזה. יהודים גדולים שלחמו על הנשמה היהודית. ובעומק יותר, הנר מסמל את הרוח היהודית ששואפת כל העת לעלות למעלה ולהתקשר עם מקורה האלוקי.

לבוש סימן תע"ר:

לא בקשו מהם אלא ... להעבירם על דתם ... לכן לא קבעום אלא להלל ולהודות [בצורה רוחנית] ולא למשתה ושמחה [גשמיים]. אבל בימי המן שהייתה הגזירה להשמיד את הגופות, שיש בו ביטול משתה ושמחה ... כשנצלו ממנו קבעו להללו ולשבחו על ידי משתה ושמחה.

ואחרי כל ההקדמה אודות מרכזיות נס פך השמן, אנו שבים אל מחלוקת בית הלל ובית שמאי ומנסים להבין מדוע הנצחת הנס היא בדרך כה מעניינת של מוסיף והולך או פוחת והולך?

דרך אחת היא להיאבק בחושך. בלשון ספר התהילים: "סור מרע". לפי הגישה הזו, אדם שרוצה להתקדם בעבודת ה', עליו דבר ראשון לזרוק את הטלוויזיה מהבית, לערוך תענית דיבור מדי שבוע ולמעט בתאוות האכילה. לפני כן, הוא "אינו יכול להתקרב אל השם ..

ויש דרך שנייה: להדליק אור, ובלשון ספר התהילים: "ועשה טוב". הדרך הזאת מאמינה בטוב האלוקי שקיים בנו טבעיות וכל מה שנדרש הוא להעצים את האור. למגנט אותו ולהציף החוצה.

דוגמא נוספת מהעולם הזוגי: בני זוג שחוו תקופה קשה ונחלש הקשר ביניהם. אפשר להתמקד בחלק הבעייתי ולנסות להבין את הסיבות שגורמות להם לפגוע אחד בשני וכו'. אך אפשר להתמקד בגישה חיובית ולהציע להם לצאת יחד לסוף שבוע, לחוות חידוש בקשר וכו'. הגישה הזו מכוונת אל התשוקה הטבעית של האדם לחוות חיי זוגיות טובים ופועלת להעצים אותו.

והדוגמא המוכרת ביותר, מעולם החינוך: ילד שב מבית הספר עם מכתב מהמנהלת שהוא גרם נזק חמור ושבר דלת בבית הספר. גישה אחת מתמקדת בענישה, שבועיים אין מחשב, אין משחקים וכו' כדי להחליש את החלק הבעייתי שבו. ואפשר ללכת בגישה הפוכה: לסכם עם הילד על מבצע לימוד בו מתנהג טוב למשך תקופה ומקבל פרס חשוב. הגישה הזו רואה את הנפש האלוקית של הילד ופועלת לחזק אותה.

כמובן, שתי השיטות הן נצרכות, אך השאלה היא מאיפה מתחילים? על מה להניח את הדגש? בדיוק אגב כמו גישות שונות ברפואה התומכות במתן אנטיביוטיקה ההורגת את החיידקים הרעים או מתן פרוביוטיקה המחזקת את החיידקים הטובים השומרים על המעי. אותה מחלוקת קיימת בין האסכולה הישנה בפסיכולוגיה התומכת בהצפת נבכי הרוע האנושי מול האסכולה התומכת בפסיכולוגיה חיובית.

פעם אמרו: "אמור לי מה הבעיות שלך ואומר לך מהיכן הן נובעות". היום אומרים: "אמור לי במה אתה טוב ואומר לך איך לעשות את זה עוד יותר טוב"...

הגישה הראשונה נתמכת בלשון הפסוק: "סור מרע - ורק אחר כך - ועשה טוב".
אולם הגישה השנייה סוברת כמו שאמר האדמו"ר מקוצק: סור מרע על ידי ועשה טוב.

וזאת המחלוקת בין בית הלל ובית שמאי: בית שמאי רואים את הרע שממלא אותנו ולכן סוברים כי השלב הראשון הוא לסלק את החושך. לכן שיטתם היא כי יש להתחיל עם עוצמת אש מלאה ואחר כך לפחות ולרדת. כיון שכדי לסלק רע מהנפש - להיאבק למשל בתאוות לשון הרע - נדרשים בהתחלה כוחות אדירים לנצור את הפה ואחר כך מתרגלים לחיים כאלו ויכולים להוריד רגל מהגן.

אולם בית הלל הם פרו-ביוטים. הם טוענים כי האדם הוא טוב ואילו הרע הוא זמני. האדם הוא קדוש בטבעו ואילו הרע הוא רק ניסיון ומעטה חיצוני. כיון שכן, הבה נאיר את הטוב האלוקי הקיים באדם בטבעיות. ואכן כשמאירים אור - הולכים ומוסיפים בהדרגה. בשבוע הראשון לומדים תורה חמש דקות, בשבוע השני עשר דקות, וכן הלאה. זאת דרך ארוכה שהופכת להיות קצרה.

שמעתי פעם משפט מדהים: **"עניינה של תורת החסידות הוא להאיר את הטוב בכל דבר"**. בעוד שגישת המוסר היא להיאבק ברע שקיים בכל מקום, תורת החסידות הגיעה לעולם כדי לגלות את הניצוץ האלוקי הקיים בכל אחד ובכל רגע מחיינו. ולכן הגישה החסידית המעשית היא להתמקד בטוב, להרבות בטוב והמאור שבתורה מחזירו למוטב.

הדלקה עם דור סוויסה

With Tal, owner of their new dairy Labriut restaurant

בהדלקת נר ראשון של חנוכה חג שמח לכולם

הרב משה גרשון שטיינמן
רב הקאונטרי שול
ומרכז ישראלי בצפון טורונטו